

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj Napoca
1.2 Facultatea	Teologie Pastorală Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Blaj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie pastorală în comunitățile ecleziale (la Blaj) Diplomă de master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Aspecte juridice în activitatea pastorală KMR0095						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. habil. William A. Bleiziffer						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. habil. William A. Bleiziffer						
2.4 Anul de studiu	6	2.5 Semestrul	12	2.6. Tipul de evaluare	Ex	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					50
Tutoriat					12
Examinări					12
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	94				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Asimilarea conceptelor specifice ale dimensiunii juridico/canonice în câmp pastoral
4.2 de competențe	Aplicarea a acestor principii în practica acțiunii pastorale

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Aula de curs
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Aula de curs

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice acțiunii pastorale; • Înțelegerea și interpretare canonică a situațiilor juridice conform principiului <i>mens iuris</i>; evitarea echivocurilor terminologice; aprofundarea și asimilarea conceptelor specifice dreptului, și în special ale dreptului canonic; aplicarea unui limbaj juridic clar și lipsit de echivocuri; Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în contextul larg al domeniului pastoral • Capacitatea de aplicare adecvată a canoanelor conform situațiilor pastorale concrete: eficacitate juridică a acțiunii pastorale ținând cont de exigențele conceptelor validitas/liceitas; • Posibilitate de creare a unor scenarii juridice și capacitatea de rezolvare canonică a acestora prin aplicarea judicioasă a doctrinei canonice în practica pastorală
Competențe transversale	<p>Familiarizarea cu sarcinile de comunicare în mediul pastoral, de promovare a dialogului, cooperării, colaborării și interacțiunii sociale pentru rezolvarea situațiilor pastorale, inclusiv ecumenice;</p> <p>Conștientizarea nevoii de dezvoltare a abilităților de gândire critică, de creativitate și inovare, inițiativă, flexibilitate, adaptabilitate în interpretarea diferitelor situații pastorale concrete;</p> <p>Aplicarea conștientă și responsabilă a expertizelor juridice și corelarea acestora cu situații pastorale concrete;</p> <p>Exersarea abilităților de dezvoltare profesională și personală pe tot parcursul activității pastorale prin exploatarea resurselor de informare și comunicare oferite de noile situații pastorale;</p> <p>Aplicarea valorilor și principiilor deontologice specifice teologiei pastorale, în condiții de autonomie și independență profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea cadrului general de înțelegere și aplicare justă a normei canonice în domeniul pastoral.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Conștientizarea nevoii de dezvoltare a abilităților de gândire critică, de creativitate și inovare, inițiativă, flexibilitate, adaptabilitate în interpretarea diferitelor situații pastorale concrete;</p> <p>Aplicarea conștientă și responsabilă a expertizelor juridice și corelarea acestora cu situații pastorale concrete;</p> <p>Inițierea studenților în domeniul dreptului canonic (istoric, baza teoretică, terminologie, metode, instrumente juridice și legislative)</p> <p>Exploatarea și exersarea cazurilor juridice concrete și rezolvarea acestora prin aplicarea cazurilor paralele;</p> <p>Dezvoltarea capacităților de construcție, derulare, evaluare și utilizare a canoanelor văzute în manieră globală, oferind astfel posibilitatea susținerii în mod eficient și creativ a procesului de interpretare canonică cu echitate.</p> <p>Interpretarea judicioasă a diferitelor scenarii pastorale și rezolvarea corectă a acestora.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
CURS 1. Prezentare generală a cursului: condiții; competențe; obiective;	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 2. Limite de aplicabilitate ale CCEO; relaționarea la	Prezentarea, explicația, dialogul,	2 ore

dimensiunea pastorală	problematizarea, exercițiul	
CURS 3 Subiectivitatea juridică a parohiei ca loc de activitate pastorală.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 4. Parohul reprezentant juridic al comunității parohiale.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 5. Dimensiunea juridică a acțiunii pastorale. <i>Validitas / Liceitas</i>	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 6. Documente recente despre dimensiunea juridică a parohului.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 7. Înscrierea credincioșilor creștini în Biserica <i>sui iuris</i> .	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 8. Aspecte juridice în practica sacramentală - dimensiunea ecumenică.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 9. Aspecte juridice în practica sacramentară: sacramentul Sfintei Euharistii – <i>communicatio in sacris</i> .	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 10. Aspecte juridice în practica sacramentară: sacramentul Spovezii – dispense și sancțiuni.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 11. Aspecte juridice în practica sacramentară: sacramentul Căsătoriei – impedimente dispensabile, licențe și dispense. Intervenții juridice: convalidarea căsătoriei	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 12. Finalitatea pastorală a Tribunalelor ecleziastice.	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 13. Dificultățile pastorale ale societății contemporane: chestiuni delicate (divorțați recăsătoriți, homosexuali, „căsătorii” între persoane de același sex, etc.)	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
CURS 14. Concluzii	Prezentarea, explicația, dialogul, problematizarea, exercițiul	2 ore
Bibliografie <i>Codul Canoanelor Bisericilor Orientale</i> , ediție pro manuscripto, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002. Bleiziffer W., <i>Introducere în dreptul canonic</i> , noțiuni introductive; CCEO:canoanele Preliminare; Titlul I, credincioșii creștini și drepturile și obligațiile lor; Titlul II, Bisericile <i>sui iuris</i> și riturile, note de curs, ITU – Blaj, 2004. Bleiziffer W., <i>Termenul ecleziastic de Biserică “sui iuris”</i> , Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Catholica, an XLVI, nr. 2, Cluj Napoca, 2001, pp. 63-72. Bleiziffer W., <i>Formarea pastorală și liturgică a preoților greco-catolici în lumina CCEO. Studiu liturgico-canonic</i> , în <i>Acta Blasiensia I, Coordonatele preoției greco-catolice – istorie și actualitate</i> , Editura Buna-Vestire, Blaj, 2002, pp. 71-86. Bleiziffer W., <i>Formarea permanentă a clerului – studiu juridico-canonic</i> , în <i>Cultura Creștină</i> , nr. 1-2, 2004, pp. 162-187 Congregația pentru Bisericile Catolice, <i>Instrucțiune pentru aplicarea normelor liturgice ale Codului Canoanelor Bisericilor Orientale</i> , Libreria Editrice Vaticana, 1996. Marcu Ioan, <i>Teologie pastorală</i> , vol. II, Blaj, 1906. Pinto P. V., (a cura di), <i>Commento al Codice dei canoni delle Chiese Orientali</i> , Studium Romanae Rotae, Corpus Iuris Canonici II, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2001. Ronald Robertson, <i>Bisericile Creștine Răsăritene - o scurtă prezențare</i> , Ed. Sapientia , Iași, 2004. Salachas D., <i>Istituzioni di diritto canonico delle Chiese orientali</i> , EDB, 1993.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Chestiunea liturgică în CCEO	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h
Aspecte juridice ale administrării sacramentelor - dimensiunea	Discutii, Studiul de caz,	2 h

ecumenică.	Exercițiul,	
Tribunalele ecleziastice: organisme de administrare a justiției cu finalitatea pastorală;	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h
Episcopul eparhial: garant al guvernării episcopiei.	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h
Parohia – valențe canonice: comunitate juridică, ierarhică și stabilă.	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h
Eparhia: loc al activităților bisericești	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h
Dubla dimensiune a parohului: exponent al aplicării dreptului canonic și părinte al comunității.	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h
Administrarea validă și licită a sacramentelor: eficacitatea juridică a unui act liturgic și spiritual.	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h
Dificultățile pastorale ale societății contemporane: chestiuni delicate (divorțați recăsătoriți, homosexuali, „căsătorii” între persoane de același sex, etc.)	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h
Aspecte juridice în practica sacramentară: sacramentul Spovezii – dispense și sancțiuni.	Discutii, Studiul de caz, Exercițiul,	2 h

Bibliografie

1. Bișoc Alois, *Parohia – comunitate de credință și caritate*, Editura Presa Bună, Iași, 1999.*
2. Bobrinskoy Boris, *Din taina Bisericii*, Editura Patmos, Cluj Napoca, 2002
3. Brânzeu Nicolae, *Păstorul și turma*, Ed. Autorului, Lugoj, 1930.
4. Buga Ion, *Pastorala, Calea preotului*, Ed. Sf. Gheorghe-Vechi, 1999.*
5. Buzalic Alexandru, *Ekklesia, din problematica ecleziologiei contemporane*, Editura Buna Vestire Blaj, 2005.
6. Chiappetta Luigi, *Il manuale del parrocco*, - commento giuridico-pastorale -, Edizione Dehoniane Roma, 1997.
7. Chirvariu Vasile, *Drept matrimonial*, Oradea, 1933.
1. *Conciliul Ecumenic Vatican II*, Traducerea Arhiepiscopiei Romano-Catolice, Nyiregyhaza, 1990.
2. Congregația pentru Bisericele Catolice, *Instrucțiune pentru aplicarea normelor liturgice ale Codului Canoanelor Bisericilor Orientale*, Libreria Editrice Vaticana, 1996.
8. Dumea Claudiu, *Taina Căsătoriei*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice București – 1999.
9. Ferent Eduard, *Biserică, ce simți despre taina ființei tale?*, Studii teologice 3, Editura Sapienia, Iași, 2004.
10. Floca Ioan – Joantă Sorin, *Administrație Bisericească parohială și legislație*, ediția II, Editura Universității „Lucian Blaga” Sibiu, 2002.*
11. Floca Ioan, *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, Sibiu, 1992.
12. Flueraș Nicoale, *Uzul sacramentelor*, Beiuș, 1932.
13. Genț Ioan, *Administrație bisericească*, Tipografia Nagyvarad, Oradea Mare, 1912.*
3. Ioan Marcu, *Teologie pastorală*, vol. II, Blaj, 1906.
14. Marcu Isidor, *Teologie pastorală*, voll. I-II, Tipografia Seminarului Arhiepiscopiei, 1906.
15. Marmion Dom Columba, *Hristos, Idealul preotului*, Casa de editura Viața creștină, Cluj Napoca, 2004.
16. Mărtincă Isidor, *Sacramentele Bisericii Catolice*, voll. I-II, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, 2003.
17. Mircea Manu, *Dumnezeu sfințește prin sacramente. Discurs dogmatic. Voll. I+II*, Editura Napoca Star, Cluj Napoca, 2005.
18. Popa Eugen, *Drepturile parohilor*, (retipărire din *Cultura creștină*) Tipografia Seminarului, Blaj, 1944.
4. Ronald Robertson, *Bisericile Creștine Răsăritene - o scurtă prezentare*, Ed. Sapienia, Iași, 2004.

19. Tia Teofil, *Elemente de pastorală misionară pentru o societate post-ideologică*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.
20. Timiadis Emilianos, *Preot, Parohie, Înnoire*, Editura Sofia, București, 2001.**

Documente Magisteriale

21. Congregația pentru cler, *Preotul, păstor și călăuză a comunității parohiale*, Ed. Presa . Bună, Iași, 2003.
22. Congregația pentru cler, *Preotul, învățător al cuvântului, ministru al sacramentelor și păstor al comunității pentru cel de-al treilea mileniu creștin*, Editura Presa Bună, Iași, 2002.
23. *Pastores dabo vobis* (trad.)*
24. *Directorul pentru aplicarea principiilor și normelor despre ecumenism* (trad.).*

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei face parte din programul de formare teologico-pastorală care oferă studenților seminariști și preoților posibilitatea formării competențelor juridice specifice pentru misiunea pastorală și care le acordă absolvenților posibilitatea interpretării și aplicării corecte a normei canonice.

Oferă posibilitatea activării în structurile juridice ale Bisericii în calitate de consilieri, experți sau oficiali ai Tribunalului ecleziastic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	participarea activă la discuții	Observația și notarea	10%
	Examen final	Observația și notarea	50%
10.5 Seminar/laborator	Realizarea unui eseu	Observația și notarea	20%
	Prezentarea eseului	Observația și notarea	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Dobândirea unui pachet minimal de cunoștințe teoretice și practice specifice dreptului canonic și capacitatea de aplicare în cazuri concrete.			

Data completării

28.04.2023

Semnătura titularului de curs

Conf. univ. dr. pr. habil. William BLEIZIFFER

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

29.04.2023

Semnătura directorului de departament

Conf. univ. dr./ pr. Anton RUS

